

KÜLÖNFÉLÉK

HALALOZÁSOK.

Kraffszky Ferenc, ny. székesfőkápt. urad. főerdőmérnök augusztus hó 15.-én, életének 70. évében Budapesten elhunyt.

*

zsarolyáni Márton Sándor ny. erdőtanácsos, földbirtokos, f. hó 1.-én, életének 77. évében Chesereu-ban (Érkese-ri) elhunyt.

Nyugodjanak békében!

SZEMÉLYI HIREK.

A m. kir. földművelésügyi miniszter vitéz *Fejes József* m. kir. erdőtanácsost áthelyezte Diósgyőrből a m. kir. állami és koronauradalmi erdőigazgatósághoz Gödöllőre s megbízta az erdőgazdasági felügyeleti tisztii teendőket ellátásával, továbbá *Terényi József* m. kir. segéderdőmérnököt áthelyezte Gödöllőről Diósgyőrbe s megbízta a nagysomi m. kir. erdőhivatal vezetésével.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Molnár Antal* m. kir. erdőmérnököt Kaposvárról Gödöllőre, a m. kir. állami és koronauradalmi erdőigazgatóságához áthelyezte.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Zsámbor Zsolt Pál* m. kir. erdőmérnököt áthelyezte Debrecenből Nyiregyházára és megbízta az erdőfelügyelőség vezetésével, áthelyezte továbbá *Szegedy Oszkár* m. kir. főerdőmérnököt Nyiregyházáról Debrecenbe a m. kir. erdőfelügyelőséghez és *Nagy Dezső* m. kir. segéderdőmérnököt Debrecenből Nyiregyházára a m. kir. erdőfelügyelőséghez.

Ezzel egyidejűleg *Polyik Árpád* m. kir. erdőmérnököt a debreceni és *Suhayda Károly* m. kir. segéderdőmérnököt a Debrecen—halápi m. kir. erdőhivatal vezetésével bízta meg.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a szolgálat érdekében *Tajnaí József* m. kir. erdőmérnököt Zalaegerszegről, *Botos Mihály* m. kir. erdőmérnökgyakornokot pedig Kaposvárra a m. kir. erdőigazgatóságához, *Cebe János* m. kir. főerdőmérnököt Győrből Veszprémbe, *Herczeg János* m. kir. segéderdőmérnököt Miskolcra Kecskebére, vitéz *Ortutay Pál* m. kir. segéderdőmérnököt Gödöllőről Székesfehérvárra, *Cselényi László* m. kir. erdőmérnökgyakornokot Gödöllőről Balassagyarmatra a m. kir. erdőfelügyelőségekhez áthelyezte.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Rácz József* m. kir. erdőmérnököt a szolgálat érdekében Győrből Esztergomra, a m. kir. alerdész-szakiskolához áthelyezte.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a szolgálat érdekében *Surján Kálmán* m. kir. főerdőtanácsost Egerből Budapestre, *Borovszky Pál* m. kir. főerdőmérnököt Miskolcra Egerbe áthelyezte és megbízta az ottani m. kir. erdőfelügyelőségek vezetésével.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Szőke Győző* m. kir. erdőtanácsost a szolgálat érdekében Kaposvárról áthelyezte Gödöllőre a m. kir. állami és koronauradalmi erdőigazgatóságához és *Apáti László* m. kir. erdőmérnököt megbízta a kaposvári m. kir. erdőfelügyelőség vezetésével.

AZ ELSŐ ERDŐMÉRNÖK-TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM MÉRLEGE.

Sokan voltak még a tavasz elején is, akik hitetlenkedve rázták a fejüket a tanfolyam tervének hírére.

Mert egyáltalán nem látszott könnyű feladatnak a megvalósítása, hiszen számos anyagi, személyi, elsősorban pedig oktatás-politikai nehézséggel kellett megküzdenünk.

Most, amikor már túl vagyunk rajta, úgy érezzük, az eredmények minden izgalomért, fáradozásért kárpótolnak.

Az a 65 vidéki erdőmérnök, aki szükségét érezte, hogy munkateljesítménye érdekében, sőt ezen felül: a szakmája iránti kötelességből is belekapcsolódjék mindjárt a kezdet kezdetén az erdőmérnöki kar tudományos és gyakorlati színvonalának emelésére irányuló törekvésünkbe, mostoha viszonyok között küzdő erdőgazdaságunk számára olyan biztató jel, amelyre építeni lehet.

Büszkék vagyunk rá, hogy tanfolyanunk a Műegyetem soproni Nyári Egyetemének várakozáson felüli sikere és komoly tartalma volt.

Czettler Jenő Önagyméltósága, a Nyári Egyetem tanulmányi bizottságának elnöke a záróünnepélyen meleg szavakkal hangsúlyozta vállalkozásunk fontosságát, nem csupán szűkebb szakunk, hanem az egész műszaki továbbképzés és a Nyári Egyetem jövője szempontjából is.

Büszkék vagyunk rá — és úgy hisszük joggal — hogy *Magyarországon az első mérnök-továbbképző tanfolyamot az Országos Erdészeti Egyesület szervezte meg!*

De nem kevésbé arra is, hogy a magyar erdőbirtokosság és a gyakorlati erdőtisztai kar teljes mértékben átérezve a kérdés fontosságát, anyagi és erkölcsi támogatásával a legmesszebbmenően hozzájárult a tanfolyam sikeréhez.

A hallgatóság között talán kettő sem volt, akinek saját költségén kellett eljőnnie; az állam — a földművelésügyi- és a kultuszminiszterium egyformán — valamint az uradalmak úgyszólván kivétel nélkül hivatalos kiküldetés formájában tették erdőtisztjeik számára lehetővé a részvételt.

Kartársaink pedig dicséretreméltó szorgalommal hálálták meg ezt az anyagi támogatást: 60 embernél sohasem volt kevesebb a tanteremben, sőt egyik-másik előadó közönsége — a rokonszakmákból és Sopron város társadalmából kikerülő érdeklődők révén — a százas számot is meghaladta.

Itt, a nyomtatott betű legszélesebbkörű nyilvánosságában óhajtjuk tehát megköszönni a tanfolyam résztvevőinek is elhátározásukat, buzgalmukat és ragaszkodásukat: a tanfolyamnak kétségtelenül legszebb eredményeit.

Mert meggyőződésünk, hogy az elvetett mag fogékony talajra hullott és a széles határt átfogó előadássorozatban mindnyájan, — még a különleges viszonyok között munkálkodók is — találtak egy-egy részletet, ami a figyelmüket megragadta, őket gondolkodásra, egybevetésekre és cselekvésre készítette.

És ezzel tulajdonképen el is értük azt, amit magunk elé tűztünk: *a megmozdulást, az érdeklődés felébresztését és a magyar erdőgazdaság egyetemes kérdéseibe való bekapcsolását.*

Mert méltóztassék elhinni, erre van a leginkább szüksége a mi szakmánknak!

Ezért kell szóban és írásban, közgyűlésen, összefüveteleken és tanfolyamokon minden eszközt és minden alkalmat megragadnunk, hogy szétszórta élő, nemcsak a gazdasági élet dúsabb lehetőségeitől, de még a kulturális és társadalmi előnyöktől, földrajzilag, sőt néha szolgálati megkötöttség által is elkülönített kis csapatunk tagjait összetartsuk.

És hogy megtarsuk őket munkájuk értékelésének, a magyar erdők önzetlen szolgálatának, egy jobb jövőnek és néha — egy kicsit talán önmaguk emberségének is.

Emlékezetül az utánunk jövők számára, megörökítjük az első erdőmérnök-továbbképző tanfolyam résztvevőinek teljes névsorát:

a) *Előadók: Ajtai Sándor dr., m. kir. főerdőtanácsos, Budapest; Bencze Pál, hgi erdőmester, Lenti; vitéz Bokor Rezső, dr., egyetemi m. tanár, Sopron; vitéz Botvay Károly, egyetemi adjunktus, Sopron; Ijjász Ervin dr., m. kir. s.-erdőmérnök, Budapest; Kallivoda György, kir. közalapítv. főerdőmérnök, Bátaszék; Kántor E. Ödön dr., m. kir. tisztiorvos, Sárvár; Kelle Arthur, egyetemi ny. r. tanár, Sopron; Król Oszvald dr., műszaki tanácsos, Szeged; vitéz Lámfalussy Sándor, hgi erdőfelügyelő, Sopron; Lux Zoltán, hgi erdőmester, Lenti; Mihályi Zoltán dr., az Országos Erdészeti Egyesület titkára, Budapest; Modrovich Ferenc, egyetemi ny. r. tanár, Sopron; Romwalter Alfréd dr., egyetemi ny. rk. tanár, Sopron; Roth Gyula, egyetemi ny. r. tanár, Sopron; Sébor János, egyetemi ny. r. tanár, Sopron; Zsombory Ignác, m. kir. főerdőtanácsos, Budapest.*

b) *Hallgatók: Ágfalvi Imre, m. kir. erdőtanácsos, Esztergom; Anschau Antal, erdőmérnök, Budapest; Bakos József hgi erdőmérnök, Lenti; Balsay László hgi erdőmester, Sopron; Balsay Miklós, kir. közalapítványi erdőmérnök-gy., Budapest; vitéz Csatai Gyula, hgi erdőmester, Kaposvár; Csizsár Imre, erdőmérnök, Miskolc; Csopey Kornél, m. kir. gazd. főtanácsos, ny. m. kir. főerdőtanácsos, Sopron; Dérföldi Antal, erdőmérnök, Kemencepatak; gróf Esterházy József, nagybirtokos, okl. erdőmérnök, Réde; Fábrián László, erdőmérnök, Zirc; Farkas Jenő, urad. főerdőmérnök, Réde; Fodor Gyula, m. kir. főerdőmérnök, Szeged-Királyhalom; Freiburger Viktor erdőmérnök, Vác; Galambos József, m. kir. erdőmérnök, Kisbér; Hantos Ernő, ny. m. kir. főerdőtanácsos, Sopron; Haracsi Lajos dr., m. kir. erdőmérnök, Sopron; Hauser Béla, szig. erdőmérnök, Sopron; Hepke Arthur, ny. miniszteri tanácsos, Budapest; Holbay Miklós, m. kir. erdőmérnök, Sopron; Illyés Károly, főerdőmérnök, Szentgotthárd; Jellachich László, m. kir. s.-erdőmérnök, Budapest; Karczag Gusztáv, erdőmérnök, Budapest; Keiner Rezső, okl. erdőmérnök, erd. magnagykereskedő, Budapest; Király Lajos, erdőmérnök, Szilvásvárad; Kertay Ede, városi erdőmester, Kecskemét; Klözel Oszkár, főerdőtanácsos, Rastolita, jud. Mures, Románia; Kovács Zsigmond dr., m. kir. erdőmérnök, Görömbölytapolca; Krassay Ágoston, m. kir. erdőtanácsos, Gödöllő; Lutonszky Ernő, székesegyh. urad. főerdőmérnök, Árpád-*

tető; *Magyar János*, erdőmérnök, Sopron; *Magyar Pál dr.*, m. kir. főerdőmérnök, egyet. m. tanár, Sopron; *Mathis Gyula*, hitb. erdőtanácsos, Perőcsény; *May Ottó*, erdőmérnök, Remetekertváros, *Mikosdi András*, szfv. erdőmérnök, Budapest; *Molitoris Ákos*, erdőmérnök, Iharkút; *Nagy Imre*, erdőmérnök, Budapest; *Neubauer János*, erdőmérnök, Budapest; *Niedermann Árpád*, hgi erdőmester, Bánokszentgyörgy; *Orbán László* m. kir. erdőmérnök, Máriabesnyő; *Orosz Antal*, ny. m. kir. főerdőtanácsos, Budapest; *Palla Zoltán*, erdőmérnök, Fenyőfő; *Páll Miklós*, hgi erdőmester, Gutorföldre; *Pammer Dezső*, m. kir. erdőmérnök-gy., Sopron; *Papp Zoltán*, hgi erdőmérnök, Kardosfa; *Párnai Attila*, erdőmérnök, Budapest; *Pirity Árpád*, városi erdőmester, Nagykanizsa; *Porst József*, erdőmérnök, Várgesztes; vitéz *Rábay Gyula* városi erdőmester, Pécs; *Riedl László*, hercegprimási urad. erdőtanácsos, Esztergom; *Schmiedt Gusztáv*, erdőmérnök, Németboly; *Sinóros-Szabó Aurél*, hgi erdőmester, Kapuvár; *Szabolcs József*, kir. közalapítv. erdőmérnök-gy., Pilismarót; *Szabó János*, városi erdőmérnök, Kecskemét; *Szeless István* hgi erdőmérnök, Gyulaj; *Szent-Istvány Aladár*, m. kir. s.-erdőmérnök, Sopron; *Takács Zsigmond*, főapát-sági urad. erdőtanácsos, Ravazd; *Tóth Bódog*, m. kir. erdőmérnök, Parád; *Tóth Imre*, főkap. urad. erdőmérnök, Császártöltés; *Toperczer Árpád*, ny. m. kir. főerdőtanácsos, Győr; *Ugron Imre*, okl. gazda, főintéző, Budapest; *Urbánfy Ignác*, érseki urad. erdőtanácsos, Felnémet; *Vető Gyula*, m. kir. főerdőtanácsos, Szombathely; vitéz *Vasváry Hugó*, erdőmérnök, Sopron; *Véssey Róbert*, erdőmérnök, Budapest; *Vlaszaty Ödön*, urad. főerdőmérnök, Bélapátfalva; *Wagner Lajos*, erdőmérnök, Felnémet; *Zala Dezső*, kir. közalapítv. s.-erdőmérnök, Pécsvárad; *Zsendovits József*, erdőmérnök, Ecség; *Zsemlye Imre*, m. kir. erdőtanácsos, erdőfelügyelő, Sopron.

*

Az előadások címét a tanfolyamnak lapunk f. évi IV. füzetéhez mellékelt részletes tájékoztatójában közöltük.

Az eredeti programmon mindössze annyi változtatás történt, hogy egyik előadónk sajnálatos megbetegedése következtében a számára fenntartott órákon *Biró Zoltán* és *Lux Zoltán* a vadászat időszerű kérdéseiről beszéltek, *Kántor E. Ödön dr.*, m. kir. tisztiorvos pedig a földsugarakról tartott előadást.

Most pedig kritikát kellene írunk az előadókról és az általuk nyújtott anyagról egyaránt.

De úgy érzem, ez nem lehet e sorok írójának a feladata, akit bizonyára elfogultsággal vádolnának. Talán nem is indokolatlanul, mert hiszen annyira szívén viselte a tanfolyam sorsát és annyira hálás személyesen is mindekinek, aki a tervszerinti megvalósításhoz segédkezett nyújtott.

Azért ebben a beszámolóban nem méltathatjuk külön-külön az előadók munkáját, mert hiszen az csak a dicsérő jelzők halmozása lenne. De szolgáljon mentségül, hogy a hallgatóságnak a kritikája — amint ezt számos magánbeszélgetés alapján megállapíthattuk — sem adott rosszabb osztályzatot.

Ki kell azonban emelnünk, hogy nagy meglepetése volt a tanfolyamnak a *gyakorlat köréből jelentkező előadók kitűnő szereplése*.

Hogy az általuk választott tárgy talán közelebb állott a hallgatóság érdeklődéséhez, mint szakunk tudományos jelentőségű vonatkozásai, annak kisebb része volt a sikerben. A győzelmet tulajdonképpen előadásuk közvetlensége és technikailag is kiforrott teljessége aratta és nagy volt az örömünk, hogy egyik-másik szinte „botesínálta“ hozzászólás is olyan retorikai kis remekmű volt, amilyent még a katedráról se hallani mindennap.

De hangsúlyozni kívánjuk, hogy a professzor urak is minden tekintetben kiválóak és maradandó értékűt nyújtottak.

Dr. *Romwalter* Alfrédban olyan színes és ragyogó előadót ismertünk meg, hogy szívesen kérjük őt kölesön máskor is a testvér-szaktól.

Vitéz *Botvay* kartársunk pedig arra mutatott példát, miként lehet a legnehezebb elméleti kérdést is a gyakorlat számára hozzáférhetővé tenni; a *pH.* és a humus-zeolithkomplexum megmagyarázását — miután nélkülük még sines talajtani szaktudás — nem bízhattuk volna avatottabb kezekre.

De a többi tanár-előadó számára is tárgyilagos fokmérői lehettek az érdeklődésnek és a hálának a tömött padsorok és az előadás után kért részlet-adatok.

Megláttuk azt is mi szorul a jövőben még javításra.

Az előadások időtartamát óránként 35—40 percre kell korlátozni és minden előadás után közvetlenül a hozzászólás lehetőségét biztosítani.

A kanadainyárról szóló vita azért fogta meg olyan erősen a hallgatóságot, mert korlátlan lehetőséget nyújtott a kérdés minden oldaláról való megvilágításhoz.

Az időszerű *gyakorlati problémák* megvitatását tehát a jövőben is *az előtérbe kell állítanunk* és igyekeznünk kell — lehetőleg előzetes írásbeli vagy előszó útján való eszmesere alapján — minden részletkérdésben kellő felvilágosítással szolgálni.

A *tudományos kutatás eredményeinek rövid összefoglalását* azonban a további tanfolyamokon *sem mellőzhetjük*, mert hiszen a gyakorlat mégis csak belőlük meríti a mindennapi ténykedéshez szükséges irányelveket.

Csak épen *megfelelő elkészítésben* kell feltálni az elméleti elgondolásokból többé-kevésbé kizöckent hallgatóság számára a

nehézebben megemészthető anyagot, hogy a siker ebben az irányban is teljes legyen.

Elismerem, hogy egy ilyen előadás összeállítása különös figyelmet és fáradságot, tehát több időt igényel. De hiszem, hogy professzoraink a jövőben is szívesen vállalják ezt az áldozatot. Nem a csekély tiszteletdíjért, hanem munkájuk áldáshozó gyümölcseiért és katedrájuk megbecsülésének jeléül.

Hiányos lenne a beszámoló, ha nem emlékeznénk meg azokról, akik a külső lebonyolítás aprólékos és kényes munkájában voltak a segítségünkre.

Dr. *Márffy* Ede professzor úr kezdettől fogva mindent elkövetett, hogy tanfolyamunk igazán alkalmas és kellemes keretnek érezze a Nyári Egyetemet.

Ebben a munkájában lelkes önzetlenséggel, végtelen előzenyességgel és szeretetreméltósággal támogatta őt dr. *Romwalter* Alfréd professzor úr, a Nyári Egyetem soproni igazgatója, aki tanulmányi és igazgatási kérdésekben állott éjjel-nappal rendelkezésünkre.

Úgy érezzük, teljes bizalommal fordulhatunk hozzájuk a jövőben is és elsősorban *ezt* köszönjük nekik.

De őszinte hálánk illeti meg *Pöttschacher* Rezső igazgató urat, a Soproni Idegenforgalmi Hivatal kitűnő vezetőjét is, aki a tanfolyam résztvevőinek elszállásolásáról, ellátásáról és szórakozásairól gondoskodott igaz meleg szívvel.

Befejezésül *Bíró* Zoltánnak a zárószavait kell idéznem: arra kérünk mindenkit, aki jelen volt és következtéseket vont le, de azokat is, akiknek ezzel a most útjára bocsátott intézménynek a sorsával kapcsolatosan elgondolásaik vannak, *közöljék azokat teljes őszinteséggel és bizalommal velünk.*

Azért, hogy a jövőben még jobbat és kielégítőbbet nyújthassunk.

*

Mihályi.

Ami kimaradt a közgyűlési beszámolóból.

Hibát jóvátenni uri kötelesség.

Piruló orcával vettük tudomásul a lapunk augusztusi füzetének megjelenése után hozzánk érkező tucatnyi levélből, hogy valakiről a beszámoló során véletlenül bár, de eléggé el nem ítéhető módon megfeledkeztünk.

Valakiről, aki pedig kedvesen és lelkesen fáradozott azon, hogy a közgyűlés résztvevői minél több maradandó emléket vigyenek magukkal a patinás városból.

Mike Mária úrlányhoz, az ásatások megtekintőinek nagy felkészültségű, aranyzavú vezetőjéhez címezzük ezeket a sorokat. Aki művészettörténeti tudásával, minden kíváncsiszkodást türelemmel kielégítő készségével a rendelkezésre álló rövid idő alatt

is teljes mértékben meghódította Esztergom hősi multjának és mosolygó jelenének a sziveket.

E sorok írójának szolgáljon mentségéül, hogy ő maga nem részesülhetett a várbeli kirándulás szépségeiben, mert a választmányi ülés kevésbé poetikus gondjai tartották fogva.

Ezért történt, hogy nem emlékezett vissza valamire, amitől fájó szívvel bár, de távol kellett maradnia.

Most viszont annál nagyobb örömmel pótolja az elmulasztottakat. Mert ez nem is rideg kötelesség, hanem szívből jövő köszönet egy értékes, kedves szolgálatért.

M.

*

Egy új köböző átlaló.

Bármennyire is megkönnyíti a köbtartalom kiszámítását a köbtáblák használata, a gyakorlat embereinek régi törekvése, hogy még ezt az eljárást is egyszerűsítsék.

Mert kétségtelen, hogy nagymennyiségű szerfa-anyag köbözésénél a köbtáblákkal való munka is sok időt kíván.

A köbözési műveletnek további egyszerűsítése csak úgy lehetséges, ha a lemért törzshosszúsághoz a vastagság megállapításánál az átlalóról mindjárt a megfelelő köbtartalom is leolvasható.

A régebbi készítésű és tulnyomórészt külföldi gyártmányú ú. n. köböző átlalók után most egy magyar találmány várja, hogy a szakközönség kezébe kerülhessen.

Endrei Illés alerdész nem régen szabadalmaztatta igen elmés szerkezetű erdészeti köböző átlalóját, amely alapelveiben és megoldásában egyaránt figyelemreméltó terméke a magyar találmányoságnak.

Az érdeklődő szakemberek forduljanak bővebb felvilágosításért a feltalálóhoz: *Endrei Illés* alerdészhez (Mekényes, u. p. Lengyel, Tolna m.), aki találmányának értékesítésére vonatkozólag is készséggel áll komoly ajánlattevők rendelkezésére.

M.